

[Nordqvist.]

væsentlig. Jeg hører jo alene til i betalingsgruppen, men jeg forventer at få et svar i udvalget.

Vivike: Jeg vil takke for fremsættelsen af de to lovforslag. Det er på tide, at vi får gennemført den slags love. Jeg er godt tilfreds, men der er nogle punkter, jeg gerne vil pege på, og jeg tror som andre, at det bliver nødvendigt at få et grundigt udvalgsarbejde.

Den jyske højderyg er ved at forsvinde til Vesttyskland. Skønmæssigt kan man regne med, at der daglig kører 400 lastvognstog med grus eller ral over den dansk-tyske grænse, og jeg tror ligesom hr. K. J. Mortensen og hr. Nordqvist, at det bliver nødvendigt med en skærpelse af § 5, idet loven ikke gælder for påbegyndt grusgravning — står der i forslaget — heller ikke for ejendomme, der er erhvervet med henblik på grusgravning. Jeg tror, at vi skal prøve i udvalget at få oplyst, hvor mange andragender der er inde om at grave grus; jeg tror, det er mange. Jeg tror, at hvis de effektueres, kan man grave grus og ral i flere tiår fremefter, men det må vi have undersøgt.

Hvis ikke man var klar over på forhånd, at man kom til at skærpe § 5 noget, så tror jeg da man blev det, da vi for nogen tid siden kunne læse, at godsejer Scavenius ville grave bakkerne ved Møns klint væk; sådan så det ud. Nu tror jeg aldrig nogen sinde hr. Scavenius havde tænkt sig overhovedet at grave i de bakker, men han har jo nogenlunde kunnet regne med, hvordan dette lovforslag ville se ud, og har altså regnet med at kunne få en erstatning, som skatteborgerne skal betale. Det tror jeg nok vi bl. a. må have bremset, men det kommer jo ind under en skærpelse af § 5.

For mig er det også spørgsmålet, om ikke loven skal gælde for igangværende virksomheder, og så synes jeg nok, at man stærkere i forslaget skal understrege bevarelsen af de landskabelige værdier og nok også have noget med om forurening, for faktum er jo, at vi har adskillige grusgrave, der forurenser meget stærkt. Jeg kan nævne, at de graver som gale lige ved siden af Gudenåen; det har de i øvrigt ikke fået tilladelse til, de er bare begyndt, men der kommer altså en

masse dårligt vand ud i Gudenåen fra denne ulovlige grusgrav.

Der er ikke noget nærmere i lovforslaget om, hvem rådet skal bestå af, og man skal jo heller ikke forlange, at det ligefrem skal stå i lovforslaget, i hvert fald ikke i første omgang. Men jeg vil tro, det var en betryggelse, hvis Danmarks Naturfredningsforening bliver repræsenteret i det råd, som lovforslaget omtaler, og i det hele taget også, at amterne, inden de behandler ansøgningerne, henvender sig til naturfredningsmyndighederne, således at vi stadig væk har dem med som garanti for, at man skåner naturen så meget som muligt.

Socialistisk folkeparti er altså velvilligt indstillet over for en behandling af lovforslaget i udvalget. Vi håber som sagt, at vi kan blive enige om at skærpe på visse punkter.

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Jeg skal tillade mig at besvare indlæggene på begge de berørte ressortministres vegne. Jeg vil indledningsvis gerne takke for den velvillige modtagelse, som er blevet lovforslagene til del fra samtlige ordførere.

Det er jo klart erkendt, at der er et betydeligt behov for lovgivning på dette område. Dette behov har sit udgangspunkt i det forhold, hr. Guldberg nævnte, nemlig at vi har stået med en række ressourcer, som oprindelig var ganske rigelige, men som vi stedse mere må se i øjnene bliver knappere og knappere, bliver mere og mere vanskeligt tilgængelige. Derfor er det nødvendigt med en vis styring af udnyttelsen af disse ressourcer. Det er baggrunden for lovforslagene, således som de foreligger, og det forekommer mig, at samtlige ordførere erkendte denne baggrund.

Der blev af ordførerne rejst en række mere detailprægede spørgsmål, som jeg mener bedst kan drøftes i det udvalgsarbejde, som forestår. Jeg er ganske enig i, at det bliver et meget omfattende og detailpræget udvalgsarbejde. På den anden side vil jeg da også gerne understrege hr. K. J. Mortensens bemærkninger om, at det har en vis hast at få gennemført dette lovforslag. Også ud fra de bemærkninger, som hr. Vivike gjorde, kan vi jo se, at der foregår ganske betydelige, ukontrollerede ødelæggelser af det dan-